

RECÉS A LA CIUTAT

«SUBMERGIR-SE EN EL DÉU DE LA VIDA»

17 d'abril, DIJOURS SANT

Van arribar en un terreny anomenat Getsemaní, i Jesús digué als deixebles: –Seieu aquí mentre jo prego.

³³ Va prendre amb ell Pere, Jaume i Joan, i començà a sentir esglai i abatiment, ³⁴ i els digué: – Sento a l'ànima una tristor de mort. Quedeu-vos aquí i vetlleu.

³⁵ S'avançà un tros enllà, es deixà caure a terra i pregava que, si era possible, s'allunyés d'ell aquella hora. ³⁶ Deia: –*Abba*, Pare, tot t'és possible; aparta de mi aquesta copa. Però que no es faci el que jo vull, sinó el que tu vols.

³⁷ Després va cap a ells i els troba dormint. Diu a Pere: –Simó, dorms? ¿No has estat capaç de vetllar una hora? ³⁸ Vetlleu i pregueu, per no caure en la temptació. L'esperit de l'home és prompte, però la seva carn és feble.

³⁹ Se n'anà una altra vegada i va pregar dient les mateixes paraules. ⁴⁰ Després tornà i els trobà dormint: és que els ulls els pesaven. Ells no sabien què dir-li.

⁴¹ Va cap a ells per tercera vegada i els diu: –Dormiu ara i reposeu! Tot s'ha acabat. Ha arribat l'hora: el Fill de l'home és entregat a les mans dels pecadors. ⁴² Aixequen-vos, anem! El qui em traeix ja és aquí (Mc 14,32-42).

La pregària de Jesús mostra angoixa, esglai i abatiment. El seu projecte de Regne de Déu sembla que ha arribat ja al final. Ha estat un fracàs. Com tants projectes humans. Tanmateix, aquest fracàs no ha estat fruit d'una mala previsió o d'una sèrie d'imponderables que succeeixen en la vida. El fracàs de Jesús ha tingut l'origen en l'acció del poder polític i religiós, que ha ofegat la Veritat. I el projecte de Jesús ha estat ofegat. I en aquesta hora ell prega, està abatut. «Sento una tristor de mort». Hauria pogut fer una altra cosa més d'acord amb el «món», però l'Esperit l'empenyia a seguir aquest camí. El projecte vital de Jesús sembla haver fracassat rotundament.

Com és el nostre projecte en la vida. Què esperem? Per què lluitem? Què busquem en la nostra vida? Què hi ha en el més profund de nosaltres mateixos? Ens sentim abatuts? Què ens pesa? Com acompanyem aquells que pateixen malaltia, soledat, abandó? Avui se'ns convida a descobrir la presència de Jesús en els que pateixen qualsevol malaltia, pobresa, abandó.

Jesús demana al Pare que es faci la seva voluntat per sobre de tot. Una voluntat que s'ha anat concretant en petites decisions durant la vida. El Pare no vol que Jesús mori. Això seria cruel. Jesús no ve a pagar cap rescat per la humanitat. Déu vol que la humanitat visqui i en plenitud. La vida lliurada de Jesús és una abraçada a aquesta humanitat que pateix. El patiment de Jesús no és inútil, sinó que és fruit d'un amor ple i lliure.

Com assumim en la nostra vida el patiment que té molts orígens: les malalties, el nostre temperament, veure que la gent que estíem ho passa malament, les mirades al món de l'atur, de la fam, de la guerra. I la sensació, sovint, d'impotència. No hi podem fer res, diem. Jesús ens convida avui a unir-lo a la seva pregària. I ens anima a vetllar, a estar atents, a no adormir-nos sobre nosaltres mateixos, a obrir els ulls de la misericòrdia. Jesús, l'Home del jou suau i la càrrega lleugera. Amb Jesús qualsevol patiment no esdevé una passió inútil.

Jesús s'adreça al Pare (*Abba*) com ho ha fet tantes vegades a la vida. Jesús, el Fill de Déu, el Fill del Pare. Aquell que pel seu amor ens fa fills amb el Fill. Aquell que fa néixer el sol sobre justos i injustos. Sigueu perfectes (misericordiosos) com el vostre Pare és misericordiós.

Us invito ara a pregar des d'aquestes dues pregàries tan belles que posen en lleu aquesta total entrega. Les podem llegir amb Jesús i així ens incorporem a la seva pregària:

Preneu, Senyor, i rebeu tota la meua llibertat, la memòria, l'enteniment i tota la meua voluntat. Tot el que sóc i posseeixo, vós m'ho heu donat; a vós, Senyor, ho torno. Tot és vostre. Disposeu-ne segons la vostra voluntat. Doneu-me el vostre amor i la vostra gràcia que això em basta (sant Ignasi de Loiola).

Pare meu, jo m'abandono a tu. Fes de mi el que et plagui. Segui el que sigui el que facis de mi, te'n dono gràcies. Estic disposat a tot. Ho accepto tot, mentre la teua voluntat es faci en mi i en totes les teves criatures. No desitjo res més, Déu meu. Poso la meua vida a les teves mans. Te la dono amb tot l'amor del meu cor, perquè t'estimo. I és per a mi una necessitat d'amor posar-me a les teves mans sense mesura, amb una infinita confiança perquè ets el meu Pare (Charles de Foucauld).

18 d'abril, DIVENDRES SANT

I caigué per tercera vegada..., el gra de blat

Jesús encarna en la seva passió l'ensenyament de les seves paràboles. «Si el gra de blat no mor i cau a terra...», ens diu Jesús. Ara, ell mateix cau a terra una, dues, i tres vegades per acabar morint en creu, en un procés de descens que serà a la vegada un camí d'ascens i de Vida, per a ell i per a tota la humanitat. Les tres caigudes no són més que el capítol final de tota una vida d'abaixament expressat en infinitud d'imatges: prendre l'últim lloc, fer-se com infants, ser com el gra de blat, rentar els peus... Resulta difícil trobar una temàtica més omnipresent en tot l'Evangeli. I si Jesús és camí, veritat i vida és perquè ell ens obre la porta perquè puguem seguir aquest camí de descens que paradoxalment serà a la vegada d'ascens vers el Pare.

Descens com a abaixament

Nosaltres sovint seguim (o intentem seguir) un camí d'ascens, en comoditats, en escala social... Malgrat la crisi, continuem tenint la legítima perspectiva de millorar progressivament el nostre salari. En canvi, com a contrast, Jesús segueix un camí de descens: des de Déu, fins al marginat, fins al leprós, fins a viure enmig dels pecadors d'aquella època. Aquell que «de Déu venia i a Déu tornava» (Jn 13), aquell que «essent de condició divina no es guardà gelosament la seva igualtat amb Déu» (Fl 2) va seguir un camí de descens des de Déu fins als inferns del nostre món. No solament es va fer Déu-amb-nosaltres, sinó un Déu-per-sota-de-nosaltres. D'aquesta manera, aquella pregària de sant Agustí que diu: *Tu autem intimior intimo meo et superior summo meo* («Tu, Senyor, ets el més íntim de la meua intimitat i el més superior d'allò més suprem meu»), rep aquí un nou sentit quan és aplicat també al nostre món sofrent. Jesús recorre tots els esglaons de l'escala de la dignitat humana per cercar i recollir qualsevol ésser humà en qualsevol estat en què es trobi. Per això, Jesús no solament assumeix la condició d'home, sinó que continua el seu camí de descens fins a prendre la condició d'esclau, la d'aquell que és tractat amb inhumanitat i infrahumanitat, com la de tots els marginats de la terra. Amb raó, Isaïes diu que es va fer «semblant a aquells que ens repugna de mirar» (Is 53).

Així, paradoxalment, el camí de la quaresma és un camí d'ascensió a Jerusalem tot baixant vers el germà. O cosa que és el mateix, ascendim cap a Déu en la mesura que descendim vers el pobre. Per això, el camí del Crist és per a nosaltres un criteri de veracitat de tota mística i de tota religió: no hi ha recerca de Déu sense recerca del pobre, no hi ha divinització sense «em-pobriment», no hi ha vida en Déu sense compartir-la amb els marginats. El que distingeix entre «divinització» i «deïficació» és el Camí. El primer passa per l'abaixament i el segon es queda solament mirant el cel. De la mateixa manera, el que evita que la recerca d'Aquell que és més íntim que la meua intimitat sigui narcisisme espiritual és el descens vers les profunditats marginades i ocultades tant del propi ésser com del món sencer.

Descens com a despreniment

Aquest Camí és també un camí de despreniment. Per això el dejuni i l'abstinència de carn de la quaresma són recordatoris simbòlics de quelcom que ha de abastar tots els àmbits de la persona.

Igual que en la vida cerquem anar pujant de mica en mica, també ens anem carregant progressivament de coses. N'hi ha prou amb veure com les parets, els prestatges i els armaris de les nostres habitacions i cases es van omplint i van ocupant tot l'espai fins a l'ofegament, a la vegada que les portes exteriors es van tancant i blindant davant possibles lladres. Paral·lelament, també el nostre cor va quedant-se sense espais buits capaços de facilitar l'encontre amb Déu i amb els altres. Ens veiem incapaços de caminar, de seguir Jesús amb tanta càrrega.

L'esclerotització del cos vell amb el pas del temps és una bona imatge de la manca de disponibilitat per a seguir Jesús amb tanta càrrega material. Igual que corporalment, també acabem esclerotitzant-nos espiritualment. Ens carreguem de dependències i anem perdent la llibertat. Quan Jesús ens vulgui donar la mà, o quan algú ens demani una mà, no podrem perquè les tindrem ocupades portant-les i protegint-les. Però la mort ens tornarà a tots a la nostra veritat, i ens caurà tot de les mans. Si no aconseguim la llibertat a la terra, la mort ens deixarà les mans lliures perquè ens ho prengui tot. És una Gràcia de Déu, és una misericòrdia seva: serem lliures perquè Jesús ens doni la mà per portar-nos al més enllà.

...Però naixent de dalt

Hi ha fruits que cauen a terra i simplement es podreixen sense que en neixi res. Altres cauen a terra i donen vida. Hi ha vides que donen vida. Hi ha vides que en la mateixa mesura que van desgastant-se van donant vida. I hi ha morts que no són la fi d'una història, sinó el veritable començament d'un gran canvi. Penso en el reconeixement de

la dignitat dels negres als EUA que va començar amb l'assassinat de Martin Luther King, o en la primavera àrab, que va començar amb la mort d'un tunisià.

I és que construïm sovint la vida sobre (i gràcies) a la sang o el sofriment d'algú. Almenys hem estat posats en aquest món enmig dels dolors de part de la nostra mare. Hi ha hagut uns pares i altra gent que s'han cansat i han perdut les forces perquè nosaltres anéssim creixent.

És evident que la persona més egoista del món també es farà gran i es morirà, però haurà estat un desaprofitament de vida (malaurada), com la fruita que cau a terra i simplement es podreix.

Hem nascut de la sang d'algú, del sofriment d'algú. Probablement aquesta idea ens incomodarà. Però el que és cert és que ens omple de responsabilitat.

Si estiguéssim en un vaixell a la deriva i un tripulant desconegut ens donés l'únic salvavides del vaixell, ¿no sentiríem un agraïment tal que ens faria intentar conèixer la vida i la família d'aquell home per veure si els podíem ajudar en alguna cosa? I si trobàvem que aquell home estava compromès amb un projecte que havia quedat estroncat, ¿no voldríem continuar-lo en reconeixement d'aquell gest? Doncs bé, aquest és Jesús; ell ha mort per donar-nos vida, i nosaltres el volem conèixer per saber quin era el seu somni, el seu projecte.

Maria i Joan són al peu de la creu per deixar-se amagar de l'aigua i de la sang del costat de Crist. D'aquesta manera ells neixen a la nova vida. En el diàleg amb Nicodem (Jn 3), Jesús assegurava que havíem de néixer de nou, tot naixent de dalt. Jesús havia nascut de dalt, de Déu venia... Per a nosaltres, aquest nou naixement es fa també mirant cap al cel, però no cap a un cel immens i informe, sinó cap aquell que ha estat enlairat, el crucificat. Així, novament, tot mirar cap al cel sense veure el crucificat, des de la posició de Maria i de Joan, té el risc de caure en l'espiritualisme. Per descomptat, les altres religions i espiritualitats poden tenir elements teològics equivalents a la creu, però en el cristianisme és criteri fonamental de veracitat d'experiència de fe.

L'Església neix de la creu del Crist, de la seva sang, i es desenvolupa a les catacumbes. Aquestes són l'*intimior* de l'Església, el seu lloc més profund. I, com a reconeixement d'aquest lloc de naixement, les eucaristies se celebraven sobre les tombes dels màrtirs engendrant noves vides donades.

Els cristians hem nascut de dalt, però, paradoxalment, el lloc de naixement és la creu, exemple suprem d'abaixament. Novament, el superior *summo meo* («el més superior d'allò més suprem meu») de sant Agustí té les marques de la creu.

En fi, vivim gràcies a la mort d'algú, gràcies a la vida donada per algú. Què volem fer de la nostra vida?

És el moment d'estar davant de la creu i amagar-se de l'aigua i de la sang que brollen de Jesús.

Per a la pregària

1.a. Contempla la cursa i la competició per a pujar en l'empresa, en la política, en la societat, a vegades a costa dels altres, abaixant els altres. El «carrerisme» és una temptació que afecta també tots els nivells de responsabilitat en l'Església. Contempla la teva pròpia vida. Demana la humilitat de Maria.

1.b. Textos: Jn 12,24; Is 53,1-12; Jn 13,1-18; Lc 14,7-11

2.a. Contempla tot el que tens i pensa en aquelles coses de les quals més et costaria desprendre't, en aquelles coses que absolutitzes, que creus més imprescindibles. Deixa't dir per Jesús: «l'home no viu només de pa».

2.b. Textos: Mc 10,17-29

3.a. Contempla la vida dels testimonis que t'han donat vida, aquelles vides que t'han impactat i han influït en la teva. Contempla agraïdament l'esforç d'altres persones per engendrar-te, per fer-te créixer, per ensenyar-te, per ajudar-te... Queda't en silenci davant la creu de Jesús imaginant-te que quedas amarat per la seva aigua i la seva sang.

3.b. Textos: Jn 3,1-8; Jn 19,16-37

19 d'abril, DISSABTE SANT

Escoltem enmig del silenci

Dissabte Sant és el dia de l'espera o de la no-espera. Tot s'ha acabat. Tota esperança sembla ja exhaurida. Acompanyem Maria i els deixebles en aquest silenci dens, en aquesta espera. Espera? Espera de què? Si tot s'ha acabat... si tota esperança ja no té sentit..., si no hi ha res a fer... què hem d'esperar? Però... no hi ha una sospita en el nostre fons que es rebel·la i ens recorda l'esperança? Escoltem enmig del silenci.

Us proposem un temps de pregària contemplativa a partir dels textos que la Litúrgia de les Hores proposa per a aquests dies com a vigília de pregària, i la segona lectura de l'Ofici de lectures d'avui.

Contemplem l'espera angoixada del món, del poble, de les persones

En aquesta estona de pregària us convido a fer tres contemplacions guiades. La primera és veure el món en el seu dissabte sant. El món, el nostre món, les persones, en el nostre dissabte sant. En el nostre dia de silenci. D'espera. De lamentació.

El nostre món encara avui porta les ferides de la mort. Gemega amb dolors de part: «Sabem prou bé que fins ara tot l'univers creat gemega i sofreix dolors de part. I no solament ell; també nosaltres, que posseïm l'Esperit com a primícies del que vindrà, gemeguem dins nostre anhelant de ser plenament fills, quan el nostre cos sigui redimit» (Rm 8, 22-23).

Dolors de part. Barreja de patiment i d'esperança: el part apunta al naixement d'alguna cosa nova, inesperada, el rostre de la qual no es coneix fins que no ha nascut...

Càntic I: Jer 14,17-21**LAMENTACIÓ DEL POBLE EN TEMPS DE FAM I GUERRA****El Regne de Déu és a prop: convertiu-vos i creieu en l'Evangelí (Mc 1,15)**

Que es fonguin en llàgrimes els meus ulls
sense parar, de nit i de dia:
un gran desastre desfà el meu poble,
un cop dolorosíssim.

Contemplo, visualitzo aquests dolors del nostre món. Amb la imaginació recordo i evoco aquesta «ferida de forts dolors» que pateixen tantes persones. M'aturo veient aquestes situacions, aquests ulls que es desfan en llàgrimes...

Si surto al camp veig les víctimes de l'espasa;
si entro a la ciutat veig els qui moren de fam.
Profetes i sacerdots van errants pel país
sense comprendre què passa.

Desorientació. Morts, violència. Bogeria que provoca mort, odis, rebuigs, desconfiances... manca de sentit. Falten profetes que clarifiquin la situació. Sacerdots que santifiquin el poble. Profetes que denunciïn amb coratge. Sacerdots, homes i dones de Déu, que anunciïn amb la vida que hi ha alternatives.

És que rebutges Judà?
¿És que sents repugnància per Sió?
Per què ens fereixes tan greument
que no tenim cura?
Esperàvem la pau, però res no va bé;
esperàvem el remei, i tot són alarmes.

Sensació de llunyania. Déu sembla lluny de nosaltres. Sembla absent. Silenci. Silenci dens. Com si fóssim rebutjats. Quantes persones se senten rebutjades, oblidades... A quantes persones deixa de costat la nostra societat, les oblida, les margina sense cap remordiment...

Per amor del teu nom, no ens menyspreïs,
no deshonris el tron de la teva glòria!
Recorda't de l'aliança amb nosaltres, no l'anul·lis!

Recorda, Senyor, recorda... No ens oblidis... Estem abandonats. Sense sentit. Però, a la vegada, recordem la teva aliança. Recordem que tu, Senyor, vas fer una promesa d'amor. I l'amor és més fort que el rebuig, l'amor trenca fronteres. L'amor és més fort que la mort...

Silenci. Espera. Esperança. I si l'amor fos més fort que la mort?... I si...? I si...?

Escoltem ara unes paraules que ens dirigeix Déu avui, en aquest dia d'espera. Unes paraules que Maria i els deixebles de Jesús potser van recordar en el seu dissabte sant. Unes paraules que els devien obrir en el cor un raig d'esperança...:

Càntic II: Ez 36,24-28

DÉU RENOVARÀ EL SEU POBLE

Els seran el seu poble, i Déu estarà amb ells i serà el seu Déu (Ap 21,3)

Us prendré d'entre els altres pobles,
us aplegaré de tots els països
i us faré tornar a la vostra terra.

Així ens parla Déu. Així ens el recorda el profeta Ezequiel. «Us recolliré... Us reuniré... Us portaré...»; Senyor, d'on ens recullis? Senyor, a qui ens vols reunir? Senyor, a on ens vols portar...?

Abocaré sobre vosaltres aigua pura
i quedareu purificats de totes les vostres immundícies
i de tots els vostres ídols repugnants;

Com la terra resseca. Com una planta que es va esllanguint, així estem nosaltres. Així es troben tantes persones del nostre món. Plens d'immundícies, plens de falsos desigs, plens de somnis erràtics. Així estem, Senyor. Però tu ens parles d'una aigua pura. Una aigua neta. Una aigua que rega, que vivifica, que purifica. Estem apagats, ressecs, però tu ens recordes: «vessaré sobre vosaltres...». Obro les mans, amb els ulls tancats. Obro les mans per a recollir aquesta aigua fresca, neta, pura. Deixo que inundi el meu cor. Deixo que el requi, que el purifiqui.

Us donaré un cor nou
i posaré un esperit nou dins vostre;
trauré de vosaltres aquest cor de pedra
i us en donaré un de carn.

Un cor nou... un cor humà, de carn, que palpita, que estima, que somnia, que s'agita i pateix amb el dolor aliè. Un cor que impulsa, que mobilitza. Aquest cor nou, amant, amb una capacitat infinita d'estimar, aquest és el cor que tu em vols donar, Senyor. Miro el meu cor amb les seves petitesse. I veig com el vols renovar. En aquest dissabte sant veig la petitesa d'aquest cor desesperançat i estret. I intueixo la grandesa del cor que vols que glateixi en el meu pit. I te'n dono gràcies...

Posaré el meu esperit dins vostre
i faré que seguïu els meus preceptes,
que compliu i observeu les meves decisions.

Un cor així, gran, que té una capacitat infinita d'estimar, de posar rostres, històries, persones... només pot ser realitat si l'Esperit l'impulsa, l'omple, l'obre, el fa glatir. Acullo en silenci aquest Esperit vivificador, que condueix a l'amor que es compromet... Aquest Esperit que em porta a caminar segons el manament de Jesús, el manament tan gran que ens va deixar: «estimeu-vos els uns als altres com jo us he estimat»... Caminar al llarg i ample de la meua vida seguint aquest «precepte» de l'amor... Un amor no tan sols de paraula, sinó fet vida, fet camí, fet història en la meua vida. Un amor que té un referent, que té un exemple per a impulsar-me: l'amor que ha viscut i manifestat Jesús. Un amor que s'ha fet entrega sense límit. Un amor que s'ha fet vida, història, model. Contemplo escenes de la vida de Jesús en les quals es manifesta el seu amor, la seva tendresa, la seva compassió, la seva proximitat. I em deixo il·luminar per aquest amor.

Llavors habitareu en el país que vaig donar als vostres pares. Vosaltres sereu el meu poble i jo seré el vostre Déu.

Em pregunto quin deu ser aquest «país que vaig donar als vostres pares». No es tracta d'un territori físic, veritat? No... Aquest «país que vaig donar als vostres pares» és el territori de l'amor, de la vida, del compromís, del servei, de la humilitat, de la senzillesa, de la tendresa. Em pregunto si en algun moment, més o menys esporàdic, més o menys llarg, he visitat aquest «país», un país que dóna llet i mel de vida compartida i beneïda. Així, habitant la terra de l'amor compassiu, misericordiós i tendre, podrem ser el «poble de Déu», i Déu serà, a la fi, el Déu de la nostra vida, el centre, l'origen, la font i el motor dels nostres afanyos i esforços. Avui, dissabte sant, en el silenci expectant d'aquest dia, deixo ressonar aquestes paraules d'esperança, que Maria devia tenir al cor i que potser avui, en aquesta espera, li donarien un raig de llum. Deixo que ressonin també en mi.

Mirem Jesús a través d'una preciosa homilia antiga

El descens del Senyor a l'abisme (http://www.corazones.org/biblia_y_liturgia/oficio_lec_tura/cuaresma/cuaresma_sabado_santo.htm)

Mirem Maria: el silenci. L'escolta

Finalment, sant Ignasi, en els Exercicis Espirituals, ens proposa contemplar l'aparició de Jesús a Maria, la seva mare...

En efecte, sant Ignasi diu amb tota naturalitat i una certa ironia:

S'aparegué a la Verge Maria, i això, encara que no es digui en l'Escriptura, es té per dit en dir que s'aparegué a tants d'altres; perquè l'Escriptura suposa que tenim enteniment, com està escrit: «També vosaltres sou sense enteniment?» [EE 299].

Com no es presentaria a Maria, la seva Mare, que el va acompanyar des de petit fins a la creu, si la mare el va alletar, li va ensenyar les primeres paraules, les primeres pregàries..., a Maria que va estar al peu de la creu, que va contemplar i plorar el cos sense vida de Jesús en baixar-lo de la creu...

Amb la imaginació faig la composició veient el lloc:

Composició veient el lloc, que serà aquí veure la disposició del sant sepulcre, i el lloc o casa de nostra Senyora, mirant-ne les parts en particular; semblantment, la cambra, oratori, etc. [EE 220].

I en aquest temps de pregària demano al Senyor:

Per a alegrar-me i gaudir intensament de tanta glòria i goig de Crist nostre Senyor [EE 221].

I puc contemplar amb la imaginació habitada d'amor, l'escena de la trobada de Jesús amb la seva Mare... Miro l'escena. Escolto el que diuen. Les paraules d'un i altre... Contemplo la mirada de Jesús. La de Maria. El que fan. El que es diuen. Em quedo contemplant aquesta escena tranquil·lament... és una escena fonamental que he de posar en el meu cor.

I em fixo en la manera com sant Ignasi ens convida especialment a:

Mirar l'ofici de consolar que Crist nostre Senyor porta, i comparant com uns amics en solen consolar d'altres... [EE 224].

Veig com en aquesta escena Jesús Ressuscitat exerceix aquest «ofici de consolar»...

I acabo aquest temps de pregària amb un col·loqui, una conversa de cor amb Jesús el Senyor. Què li dic? Què em diu...?

I finalment un Parenostre...

ESGLÉSIA DEL SAGRAT COR
Jesuïtes de Casp
C/ Casp 27
08010 Barcelona